

Ключ к части I (Татарский язык)
9– 11 нчы сыйныф (9 -11 классы)

Максимальный балл: **20**

№ №	Задания с ответами	Инструкция для оценивания	Балл ы
1	Составьте слова из данных букв. а) я, ө, и, г, б, д, ә; б) н, т, х, а, и, м, и әби, гөбәдия; имтихан, хан;	Все слова верно составлены.	2
		верно выполнен 1 вариант	1
2	Переведите и поставьте в нужной форме данные прилагательные и составьте предложения. Тышта ап-ак кар ява. Агач ботакларына мамыктай йомшак бәс куна. Бу вакытта урман аеруча матур . Көн үзәгендә кояш елмаеп, якты) нурларын уйната. Күчмә кошлар күптән жылы якларга юл тотканнар.	Верно переведены все прилагательные	2
		Верно переведены 2-3прилагательных. Другие варианты 0 баллов.	1
3	Спишите, исправив ошибку. Бу кыз бүген концертта жырлый, чөнки аның тамагы авырта. Бу кыз бүген концертта жырламый, чөнки аның тамагы авырта.	Ошибка верно исправлена.	2
4	Укажите лишнее слово в ряду синонимов. а) әдәпле; б) саран; в) тәрбияле; г) тәртипле	Верный ответ выделен и подчеркнут.	2
5	Найдите группу слов с переносным значением. а) Ак бәхет; жыр сибу; б) Өстәл ясау; кыяр үстерү; в) Апа сүзе; малай тырышлығы; г) Көрәк сабы; исемлектә бишенче.	Верный ответ выделен подчеркнут	2
6	Вставьте пропущенные окончания в данных предложениях. а) Без кичә физика дан имтихан тапшыр дык . б) Иртәгә татар телен нән контроль эш була. в) Мин ем университет китапханә ндә булганым бар. г) Күрше кызы элементә техникумы на укырга кер ергә тели.	Все affixes написаны верно.	10
		За каждое верное слово один балл	

7	Найдите пословицу, состоящую только из твердых гласных. <u>а) Курыккан эт койрыгын кысар.</u> б) Батыр үз халкын яклай. в) Батырларга юл туры. г) Тэвәккәлгә бүре тимәс.	Пословица найдена верно	2
8	Найдите сложносочинённое предложение. а) Профессор бик күп сораулар бирде, ләкин Асия теләп жавап бирмәде. б) Табиб янына авыллардан һәм шәһәрләрдән йөзләргә кеше килә. в) Авыру бик дарулар эчте, уколлар алды	Сложносочинённое предложение найдено верно.	2
9	В каком ряду не пословица? а) Китап – белем чишмәсе. <u>б) Китапны яратырга кирәк!</u> в) Китапсыз йорт – тәрәзәсез бүлмә	Верный ответ выделен подчеркнут	2
10	Из данных слов образуйте имена прилагательные и составьте словосочетания. Майлы ботка, утлы күмер, шикәрле чәй, карлы буран, яңгырлы көн, файдалы киңәш, сөтле аш, күңелле бәйрәм;	Все словосочетания составлены верно	2
		3-4 верных словосочетаний один балл	1
	Барлығы:		20

Ключ к части II (Татарская литература)

№ №	Задания с ответами	Инструкция для оценивания	Баллы
1	<p>Назовите автора данного отрывка.</p> <p>“Шаулый дингез..., жил өрәдер... Жилкәнен киргән кораб! Төн вә көндез ул йөрәдер: Юл бара ят ил карап...”</p> <p>а) С. Рәмиев; б) Дәрдемәнд; в) М. Гафури; г) Г. Тукай;</p>	Верно определен автор отрывка	2
2	<p>Из какого произведения данный отрывок. Кто автор?</p> <p>Инде көз булды, Гөлсем туташ, көз; һәр агачның жимеше пеште, миләшнеке-миләшчә, алманыкы – алмача!”.</p> <p>а) Ә.Еники “Матурлык” б) Г.Исхакый “Көз” в) М.Мәһдиев “Кеше китә- жыры кала”. г) Г. Тукай “Көз”</p>	Верный ответ подчёркнут и выделен.	2
3	<p>Из данных слов сформируйте стихотворные строчки известного татарского поэта. Назовите автора и название.)</p> <p>Бер, чишмә бар, якын, безнең, авылга ул, тау башына, безнең, авыл, салынгандыр;</p> <p>Тау башына салынгандыр безнең авыл, Бер чишмә бар, якын безнең авылга ул;</p> <p>Шигырьнең авторы: Г. Тукай; Шигырьнең исеме: “Туган авыл”;</p>	Верно сформированы строчки из стихотворения Г. Тукай “Родная деревня”	2
4	<p>Түбәндәге юлларны Г. Тукай кем турында язган? (О ком писал Г. Тукай в данных строчках?)</p> <p>“Мәгарифкә әүвәл башлап адым салган Милләт өчен бәһа житмәс кыйбат хәзрәт”</p> <p>а) И. Хәлфин; б) Ш. Мәржани; в) Х. Фәесханов; г) К.Насыри.</p>	Верный ответ подчёркнут и выделен.	2
5	<p>В какой форме существует эпистолярный жанр?</p> <p>а) елъязма; б) сәяхәтнамә; б) хат, телеграмма,;</p>	Верный ответ подчёркнут и выделен.	2
6	<p>В каком жанре написан этот текст?</p> <p>Әлеке дәверләрдә Гашыйклар тавында түгәрәк тирән күл булган. Күлгә туган жирләрен сагынып, тезелешеп</p>	Верный ответ подчёркнут и выделен.	2

	<p>язларын киек кошлар кайтканнар. Көннөрдөн бер көнне якның сунарчысы нәни балалары белән күлдә йөзеп йөргән кыр үрдәген аткан да, пешереп ашарга ниятләп, казанга салган. Бер көн кайнаган үрдәк, ике көн, өч көн... һаман пешми икән. Жиденче көн дигәндә, серле үрдәк, казаннан күтәрелеп, зәңгәр һавага очкан...</p> <p>Шул көннән соң Гашыйклар тавының матурлығы күзгә күренеп, сүнгән, күле корыган...</p> <p>а) әкият б) риваять в) легенда г) мәсәл</p>		
7	<p>Продолжите определение</p> <p>Эпиграмма -....</p> <p>а) әдәби әсәргә яки әсәрләр төркеменә көлкеле ияре; б) кешенең нинди дә булса килеп житмәгән ягыннан яки ижтимагый күренешләрдән көлеп язылган зур булмаган сатирик шигырь; в) ижатчының күренешләргә тискәре мөнәсәбәт белдерүе;</p>	Верно отмечено определение..	2
8	<p>Найдите предложение с метафорой.</p> <p>а) Эшен безгә булса, өйрәнүең – үзең. б) Кулны пешерә-пешерә, үтүкләргә дә өйрәндем. в) Әни булмагач, өй эче дә караңгыланып киткәндәй булды. г) Бөтен эш эти белән минем өскә калды.</p>	Верный ответ подчеркнут и выделен.	2
9	<p>Кто автор данных строк. Как называется данное произведение?</p> <p>Жир яшәрмәс, гөл ачылмас — төшми яңгыр тамчысы; Кайдан алсын шигъре шагыйрь, булмаса илһамчысы.</p> <p>а) М. Жәлил “Хат ташучы” б) Самат Шакир “Үлем алдыннан” в) Нади Такташ “Мокамай” г) Габдулла Тукай “Мәхәббәт”</p>	Верно указан автор отрывка.	2
10	<p>Из какого произведения данные строки?</p> <p>“Әкияттәге ике бала кебек, Каен башларына үрмәләп, Ике штансыз малай дөнья белән Танышып йөргән идек бергәләп...”</p> <p>а) “Кайсыгызның кулы жылы” б) “Акчарлаклар” в) “Туган тел турында җырлар” г) “Мокамай”</p>	Верно определено название произведения.	2

